

TMMOB MİMARLAR ODASI ENDÜSTRİYEL TASARIMCILAR KOMİSYONU

HEP SORULAN SORULAR

1. Odanın dernekten farkı nedir?

Yaygın kullanımı ile “oda” olarak adlandırdığımız kuruluşlar, Anayasanın 135. maddesinde tanımlanan **kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır**.

T.C. Anayasası, Madde 135 – “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların **müşterek ihtiyaçlarını** karşılamak, **meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak**, mesleğin **genel menfaatlere** uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde **dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak** üzere **meslek disiplini ve ahlâkını korumak** maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir.”

Örneğin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipler Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek üst kuruluşlarıdır. Mimarlar Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası, TMMOB’ye bağlı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır.

Dernek, kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, en az yedi gerçek veya tüzel kişinin, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır (Dernekler Kanunu, Madde 2/a). Belirli bir mesleği tanıtmak, mesleğe yönelik faaliyetler gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş çok sayıda dernek vardır. Tasarım alanında bunların ilk örnekleri Mimarlar Derneği 1927, Grafikerler Meslek Kuruluşu (GMK) ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK)

gibi derneklerdir. Odaların, derneklerden farklı olarak, mesleki düzenleme yapma ve denetim konusunda yaptırım uygulama yetkileri vardır.

Meslek icra edebilmek için -varsa- o meslekle ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşuna üyelik zorunludur. Derneklere üyelik konusunda ise böyle bir zorunluluk yoktur. Anayasanın 135. maddesine göre “Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti yoktur.

2. Endüstriyel tasarımcıların odası neden yok?

Aslında “endüstriyel tasarımcıların odası yok” diyemeyiz. “**Endüstriyel tasarımcıların bağımsız bir odası yok**” dememiz daha doğru olur. 1954’te 6235 sayılı kanun ile kamu kurumu niteliğinde bir meslek üst kuruluşu olarak kurulan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) kuruluş amacı, bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermektir (Madde 2). Sayıları oda kurmaya müsait olmayan ihtisas mensupları, Birlik Umumi Heyeti kararıyla ihtisaslarına göre en yakın odaya kaydolurlar (madde 17).

1983 yılında yapılan bir başvuru üzerine, TMMOB tarafından endüstriyel tasarımcıların Mimarlar Odasına üye olmalarına karar verildi. TMMOB’nin altında bugün 500.000’in üzerinde üye bulunmaktadır; toplam 91 mühendis, mimar ve şehir plancısı unvanı temsil edilmektedir; öte yandan, TMMOB altında yalnızca 24 mesleğin bağımsız odası bulunmaktadır. Benzer şekilde, endüstri mühendislerinin, havacılık ve uzay mühendislerinin de bağımsız bir odası bulunmamaktadır; bu meslekler, Makina Mühendisleri Odası altında temsil edilmektedir.

3. Endüstriyel tasarımcıların Mimarlar Odasına kayıt olması kararı yeni bir karar mı? Neden haberimiz olmadı?

Hayır, yeni bir karar değil. Endüstriyel tasarımcıların Mimarlar Odasına üye olması kararı TMMOB tarafından 1983 yılında bir endüstriyel tasarımcının başvurusu sonucunda alındı. Mesleğin yeni bir meslek olması ve mesleğe ilişkin düzenlemelerin olmaması nedeniyle bugüne kadar mesleği icra eden endüstriyel tasarımcılardan çok azı oda kaydını gerektirecek durumlara karşılaştı.

4. Odalaşmak neden bugüne kadar hedeflenmedi? Bugün ne değişti?

1980’li yıllarda endüstriyel tasarım okulları ilk mezunlarını vermeye başladığında meslektaşlarımızın sorunları mesleğin yeterince tanınmamasından kaynaklanıyordu. O yıllarda kurulan Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu Derneğinin (ETMK) etkinlikleri mesleğin

tanıtımına yoğunlaşıyordu. 2000'li yıllarda mesleğe ilgi arttı. Endüstriyel tasarım meslek liseleri ve iki yıllık ön lisans programları kurulmaya başladı. ETMK, 2009 yılında kurulan Türk Tasarım Danışma Konseyinin (TTDK) bir üyesi olarak bu okullardan mezun olanların aynı unvanı kullanmalarına itirazını gündeme getirdi.

Yine TTDK'nın stratejik planında yaptığı görevlendirmeye, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), tasarım meslekleri için diplomadan bağımsız olarak yeterlilik sertifikası vermek üzere kuruluşları yetkilendirmeye yönelik çalışmalar başlattı. ETMK ve endüstriyel tasarımı temsil eden diğer kuruluşlar buna itiraz ettiler.

Bunlara ek olarak, 2016 yılında çıkan 6754 Sayılı Birliklik Kanunu çerçevesinde meslek alanımıza yönelik konularda birliklik yapabilmenin koşullarını diğer mühendislik ve mimarlık meslekleri gibi bizim de oda altında tanımlamamız gerekti. Tüm bu nedenlerle endüstriyel tasarımcıların oda altında örgütlenmeleri gereklilik haline geldi.

5. Oda tasarımcıya ne fayda sağlar?

TMMOB Ana Yönetmeliğinin 3. maddesine göre birliğin amaçları:

- Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının **ortak gereksinmelerini** karşılamak, **mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak**, mesleğin **genel yararlarına** uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde **dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak** üzere, **meslek disiplinini ve ahlakını korumak**; **kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında**, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, **ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında** gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak.
- Meslek ve çıkarları ile ilgili işlerde, resmi makamlar ve öteki kuruluşlar ile işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve önerilerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, **normları, bilimsel şartnameler, tip sözleşmeler** ve bunlar gibi bütün **bilimsel evrakı** incelemek ve bunların değiştirilmesi, geliştirilmesi, ya da yeniden konulması yolunda önerilerde bulunmak.

Bu doğrultuda “Oda”, endüstriyel tasarım mesleğinin kapsamını belirleyen **haklar, yetkiler ve sorumlulukların kamu yararı çerçevesinde meslektaşlar tarafından düzenlenmesi** için aşağıdaki çalışmaları yürütecektir:

- **Mesleği icra standartlarının** (mesleğe giriş, mesleği icra, meslekten çıkarılma, meslek etiği vb.) ve bunlarla ilgili tüm kurumsal yapıların geliştirilmesi,
- **Endüstriyel tasarımcı unvanının** kullanımının düzenlenmesi,

- Endüstriyel tasarımcıların, mimarlar ve mühendisler gibi **teknik eleman** olarak kabul edilmeleri ve kamu kurumlarında teknik eleman kadrosunda istihdamının sağlanması,
- **Mesleki uzmanlığın belgelendirilmesi ve yetkilendirilmesi** (bilirkişilik, kullanıcı ve ürün güvenliği)
- **Endüstriyel tasarım hizmetleri için asgari ücretlendirme** düzenlemelerinin yapılması ve denetlenmesi,
- **Ücretli çalışan endüstriyel tasarımcıların asgari ücretlerinin ve çalışma koşullarının** düzenlenmesi,
- Belirli alanlarda endüstriyel tasarım hizmeti veren kişi ve şirketlere **büro tescil belgesi** alma zorunluluğu getirilmesi ve uymayanlara yaptırım uygulanabilmesi,
- Belirli alanları kapsayan endüstriyel tasarım hizmetleri için **endüstriyel tasarımcılar ya da tescilli endüstriyel tasarım büroları ile çalışma zorunluluğu** getirilmesi (imza hakkı),
- **Yabancı endüstriyel tasarımcıların** Türkiye’de hizmet verebilme koşullarının düzenlenmesi ve denetlenmesi (çalışma izni değerlendirmesi, geçici üyelik, vb.)

6. Mesleğimiz mühendislik veya mimarlık olmadığı halde TMMOB altında örgütlenebilir miyiz?

Unvanında mühendis veya mimar ibaresi geçmeyen bir meslek dalına mensup olan Şehir Plancıları 1968’de Mimarlar Odasından ayrılarak kendi odalarını kurdular. Daha sonra TMMOB yönetmeliğinde değişiklik yapıldı ve mimarlar ve mühendisler gibi meslek icraatı için oda üyeliği şehir plancıları için de zorunlu hale getirildi. TMMOB, 1983 yılında endüstriyel tasarımcılığın kendi kapsamında olduğunu karara bağlayarak meslek mensuplarımızı üyeliğe kabul etmeye başladı. Dolayısıyla mühendis veya mimar unvanına sahip olmadığımız halde diğer meslek grupları gibi biz de TMMOB altında örgütlenebiliriz.

7. ETMK odalaşılıyor mu? Odayı ETMK mı kuruyor?

Dernek ve “Oda” birbirinden tamamen bağımsız yapılar. ETMK’nın oda haline dönüşmesi söz konusu değil.

Mezun endüstriyel tasarımcıların ilk örgütlenme çalışmaları 1987 yılında başladı. O dönemde dernek kurmanın yanı sıra hali hazırda üye olunan Mimarlar Odası altında bir grup kurmak ve daha sonra bağımsız oda olmak da seçeneklerden biriydi. O yıllarda çok genç bir meslek grubu olarak Mimarlar Odası altında grup kurarak oda içinde etkin olunamayacağı, bağımsız oda

kurabilmek için en az 10 yıl deneyimli meslektaşlarımızın olması gerektiği gibi faktörler nedeniyle dernek statüsünde örgütlenmek tercih edildi. Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu Derneği (ETMK) 1988 yılında kuruldu. ETMK, Mimarlar Odası ile sürekli temas halinde oldu. Uzun bir süre Mimarlar Odası ETMK'ya kendi binası içinde yer verdi: Mimarlar Odasının Konur Sokak'taki yeri ETMK'nın resmi adresi oldu. Odalaşma tartışmaları ve girişimleri yine ETMK'nın platformlarında doğdu.

2009 yılında ETMK, Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulundan randevu alarak odalaşma konusunda görüşmeler yaptı. Oda yönetimi buna olumlu yaklaştı, yol gösterdi, ancak odalaşma konusunda gerekli başvuruyu ETMK'nın değil, Mimarlar Odasına kayıtlı endüstriyel tasarımcıların yapması gerektiğini hatırlattı.

ETMK 2009 yılında kurulan Türk Tasarım Danışma Konseyinin (TTDK) gündemine oda kurulmasını hem 2009'daki hem de 2016'daki tasarım strateji belgesi çalıştaylarında getirdi. ETMK, 2016 yılında Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu Başkanı, Ankara Şubesi yönetimi ve TMMOB Başkanı ile görüşmeler yaptı.

Mimarlar Odasına üyelik ETMK'dan da eskidir. ETMK odalaşma çalışmalarının içinde aktif olarak yer almıştır. Öte yandan **Endüstriyel Tasarımcılar Odası, ETMK tarafından değil, Mimarlar Odasına üye endüstriyel tasarımcılar tarafından kurulabilir.**

8. Bağımsız Endüstriyel Tasarımcılar Odasının (ETO) kurulması için neler gerekli?

TMMOB Meslek Dalı Ana Komisyonları Kuruluş ve Çalışma Yönetmeliği'ne göre henüz odalaşmamış meslek unvanı sahipleri, üyesi oldukları TMMOB bünyesinde bir ana meslek kolu oluşturarak meslek alanları ile ilgili örgütlenme çalışmalarına başlayabilirler. Bağlı bulunduğu oda altında çalışmalarını yürüten bir ana meslek kolu, **bağımsız bir oda olmayı sağlayacak ekonomik güce ve temsiliyet boyutuna eriştiğinde** yönetmelik doğrultusunda yeni oda kurabilir. Mimarlar Odasına üye olan meslek gruplarından, bu yöntemle ayrılarak 1968'de Şehir Plancıları Odası, 1972'de İç Mimarlar Odası kuruldu. Bağımsız bir oda olabilmemiz için öncelikle gerekli ekonomik güce ve temsiliyet boyutuna erişmemiz gerekiyor. Bu koşulu sağladığımızda **Mimarlar Odasının Genel Kurulunda** ayrı bir oda kurma teklifimizin TMMOB'a önerilmesinin onaylanması, daha sonra da bu önerimizin **TMMOB Genel Kurulu** tarafından kabul edilmesi gerekiyor.

9. ETO'yu kurmak için odaya kayıtlı kaç üye olmamız gerekiyor?

Gerek TMMOB Kanunu gerekse yönetmeliklerinde bağımsız bir oda kurmak için kaç üyenin gerektiği konusunda bir sınır belirtilmiyor. TMMOB Ana Yönetmeliğinin 5/a maddesi, Birlik Genel Kurulunda, Odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan üyeleri arasından, toplam üye

sayısının %2'si oranında en az üç delege ile temsil edileceğini belirtiyor ($150 \times 0,02 = 3$). Buradan bir oda kurulabilmesi için en az 150 üyeye ihtiyaç olduğu sonucunu çıkartabiliriz. TMMOB'nin tarihçesine baktığımızda bundan daha az sayıda üyeye de oda kurulabildiğini görüyoruz. Öte yandan görece çok yüksek bir üye sayısına sahip Mimarlar Odası altında sadece bir şube kurmak için bile aranan minimum sayı 250. Bugüne kadar endüstriyel tasarım okullarından mezun yaklaşık 5.500 meslektaşımız olduğunu düşünürsek, aranan temsiliyet oranı nedir? %3 mü yoksa %10 mu? Yapılan çalışmalar, bir odayı ekonomik olarak ayakta tutabilmek için 150 sayısının yeterli olmayacağını göstermiştir. Hedefimiz ETO'yu kurabilmek için Nisan 2020'ye kadar **en az 500 endüstriyel tasarımcı üyeye** ulaşabilmek.

10. Endüstriyel Tasarımcıların Odalaşması için şu ana kadar ne gibi çalışmalar yapıldı?

2016 yılında Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Merkez başkanları ve TMMOB Başkanı ile görüşülerek endüstriyel tasarımcıların TMMOB altında örgütlenmeleri konusunda olumlu görüşler alındı. Ankara Şubesi ile yapılan toplantılar sonucunda ilk kez bir endüstriyel tasarımcı olarak Mustafa Hasdoğan, Mimarlar Odası Ankara Şubesi seçimleri sonucunda yedek Yönetim Kurulu üyesi oldu. Nisan 2016'da endüstriyel tasarımcıların beş delege ile temsil edildiği Mimarlar Odası 45. Olağan Genel Kurulunda, endüstriyel tasarımcıların TMMOB altında meslek tanımı yapmasına ve Mimarlar Odası bünyesinde odalaşma çalışmalarını başlatmasına yönelik önerge oy birliği ile kabul edildi.

Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'nun 27 Ekim 2016 tarih 45/11 no.lu toplantısında, endüstri ürünleri tasarımcılarının Mimarlar Odasına kayıtlı olmaları, TMMOB içerisinde meslek tanımının yapılması, Mimarlar Odası içerisinde mevcudiyetlerinin somutlaştırılması ve odalaşma yönünde örgütlenme faaliyetlerinin gerçekleşmesine ilişkin olarak Mimarlar Odası bünyesinde "Endüstriyel Tasarımcılar Komisyonu" kuruldu.

Aralık 2016'da çalışmaya başlayan komisyon, bağımsız Endüstriyel Tasarımcılar Odasını kurmak için Nisan 2016'ya kadar üye sayısını 150'nin üzerine çıkarmayı hedefledi. Üç büyük şehirde farkındalık toplantıları düzenleyerek ve endüstriyel tasarım eğitimi veren okullar, tasarım etkinlikleri, sosyal medya ve e-posta grupları aracılığı ile odalaşmanın önemini anlatarak mezunları üyeliğe davet etti. Endüstriyel tasarım mesleğini kamu adına düzenlemek için ele alınması gereken temel konuları saptadı. Gerek toplantılara ve tanıtım kampanyalarına, gerekse odalaşmaya destek anketine çok olumlu geri dönüşler alındığı halde Mimarlar Odasına kayıtlı endüstriyel tasarımcı üye sayısındaki artış sınırlı kaldı; endüstriyel tasarımcı üye sayımız 60'tan 100'e çıktı. Mimarlar Odası yönetimi ile yapılan durum değerlendirmesi sonucunda gerek ekonomik, gerekse temsiliyet açısından bir odanın kurulması ve sürdürülebilmesi için sayının yeterli olmadığına, bağımsız oda kurma önergesini 2020'deki genel kurula ertelemeye karar verildi.

Nisan 2018’de yapılan Mimarlar Odası 46. Olağan Genel Kurulunda, Mimarlar Odası altında **Endüstriyel Tasarım Meslek Dalı Ana Komisyonu’nun (ET-MEDAK)** kurulması ve **Mimarlar Odası altında meslek tanımı, mesleki hizmet, asgari ücretlendirme, meslek etiği, yarışmalar, akreditasyon** ve benzeri konularda mevzuat eksikliklerinin tamamlanmasına yönelik sunulan önerge oy birliği ile kabul edildi.

11. Mimarlar Odası altında bir Endüstriyel Tasarımcılar Komisyonu kurulmasının ne faydası oldu?

Komisyon kurulmadan önce endüstriyel tasarımcıları, Mimarlar Odası altında temsil eden bir birim yoktu. Mesleğimizi ilgilendiren konular TMMOB gündemine geldiğinde bunlar hakkında yakın meslek grupları karar alıyordu. Komisyon, meslektaşlar arasında farkındalık oluşturmaya yönelik etkinliklerinin yanı sıra, mesleki uygulamada yaşanan sorunları tespit etti, düzenleme getirilmesi gereken konuları saptadı. Endüstriyel tasarıma yönelik bilirkişilik konularını belirledi, bilirkişilik için gerekli nitelikler konusunda görüş oluşturdu. Bilirkişilik temel eğitimleri konusunda meslektaşları bilgilendirdi.

12. Endüstriyel Tasarım Meslek Dalı Ana Komisyonu (ET-MEDAK) kurulmasının ne faydası olacak?

Endüstriyel Tasarımcılar Komisyonu, Mimarlar Odası altındaki diğer komisyonlar gibi dokuz üyesi ile faaliyet gösteriyordu. Endüstriyel Tasarım **Meslek Dalı Ana Komisyonu** kendine bağlı alt komisyonlar kurabilecek, ana komisyonun ve alt komisyonların asil ve yedek üyeleri olabilecek. Meslek dalının kendi yönetmeliği olacak. Bu sayede ileride kurulacak bağımsız Endüstriyel Tasarımcılar Odasına geçiş sağlayacak bir örgüt yapısının temelleri atılmış olacak.

13. Bağımsız Odamızı kurmadan da mesleki haklarımızı elde edebilir miyiz?

Mimarlar Odasının 6-7 Nisan’da gerçekleştirilen 46. Genel Kurulunda “Endüstriyel tasarım mesleğinin kamu adına düzenlenmesi için **meslek tanımı, mesleki hizmet, asgari ücretlendirme, meslek etiği, yarışmalar, akreditasyon** ve benzeri konularda **mevzuat eksikliklerinin tamamlanması** yönünde çalışmalar yapılmasına” ilişkin önergemiz oy birliği ile kabul edildi. 2018-2020 yıllarını kapsayan çalışma döneminde kurulacak olan Endüstriyel Tasarım Meslek Dalı Ana Komisyonu, bu doğrultuda çalışmalar yapacak, ilgili yasa ve yönetmeliklerin çerçevesinde gerekli mevzuat önerilerini Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kuruluna sunacak.

14. Endüstriyel Tasarımcılar Odası neden TMMOB çerçevesinde kurulmalı? Türk Tabipler Birliği gibi bağımsız bir kanunla kurulamaz mı?

Tasarım disiplinlerini bir araya toplayan bağımsız bir kanun çıkarılması yıllardan beri tartışılan bir konudur. 40 yılı aşkın bir süredir bu tür kanunlar çıkarmaya çalışan ancak çıkaramayan meslek gruplarının varlığı, bunun, gerçekleşmesi çok zor ve içinde riskler barındıran bir öneri olduğu kanısını yaratmıştır. TMMOB 1983 yılında mesleğimizi kendi çatısı altına alma kararını vermiştir. Endüstriyel tasarımcılar kendilerine tanınan bu hakkı değerlendirerek, kurulu yapı içerisinde mesleki standartların tanımlanmasında mevcut deneyimden yararlanabilirler. Bu yapı içinde odalaşmak, mesleki uygulama alanımızın diğer paydaşları, makina ve elektrik-elektronik mühendisleri, iç mimarlar vb. mesleklerle iş birliği içinde hareket etmeyi ve bu mesleklerle iletişim halinde hak ve sorumluluklarımızın sınırlarını tanımlayabilmeyi kolaylaştıracaktır.

15. Odaya üye olunca imza yetkimiz olacak mı?

Bir meslek sahibine verilen “imza yetkisi” o kişinin yaptığı işin ve sunduğu hizmetin sorumluluğunu üstlenmesini sağlar. Özellikle kamu yararı, insan sağlığı ve güvenliğinin söz konusu olduğu işlerde hangi uzmanlıklara sahip olan kişilerin sorumluluk üstlenmesi gerektiği odalar tarafından düzenlenen yönetmeliklerde tanımlanır. Odalaşma çalışmaları çerçevesinde endüstriyel tasarım alanında kamu yararını ilgilendiren sorumluluk içeren konularda imza yetkilerinin tanımlanması üzerine çalışmalar yapılacaktır. Bunun ilk adımı olarak 2016 yılında kabul edilen Bilirkişilik Kanunu çerçevesinde endüstriyel tasarımcıların alanına giren bilirkişilik konuları saptanmış, bu konularda endüstriyel tasarım lisans derecesine sahip uzmanların bilirkişilik raporuna imza atabileceği konusunda görüş oluşturulmuş ve ilgili mercilere bu görüşümüz iletilmiştir.

16. Mimarlar Odasına üye olmak bize herhangi bir yetki sağlayacak mı? Mimarlar Odasının sağladığı tüm imkanlara sahip olabilecek miyiz?

Mimarlık mesleğinin uygulanması devlet tarafından düzenlenen bazı izinlere tabidir. Örneğin bir binanın inşa edilebilmesi için hazırlanan projenin, türüne ve ölçeğine bağlı olarak inşa edileceği bölgenin yerel yönetimi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, vb. kurumlar tarafından onaylanması gerekir. Bu projenin ilgili bölümlerinin sorumluluklarının mimar, inşaat mühendisi, elektrik mühendisi, makina mühendisi ve peyzaj mimarı tarafından alınması beklenir. Dolayısıyla bu mesleklerin söz konusu projelerde imza yetkisi vardır. Odalaşma çalışmaları çerçevesinde endüstriyel tasarım mesleğinin kamu sağlık ve güvenliğini ilgilendiren durumlarda imza yetkilerinin sağlanması konusunda çalışmalar yapılabilir.

17. Mimarlar Odasına üye olduktan sonra endüstriyel tasarımcılar için yapabileceğimiz ne var?

Aşağıdaki konularda yürütülen çalışmalara katkı verebilirsiniz:

- Meslek tanımı,
- Meslek etiği,
- Çalışanların asgari ücretlerinin belirlenmesi,
- Tasarım hizmetleri için büro tescil ve asgari ücretlendirme
- Tasarım yarışmaları

18. Mimarlar Odasına nasıl üye olabilirim?

Eğer Endüstri Ürünleri Tasarımı, Endüstriyel Tasarım veya Endüstri Tasarımı lisans mezunu iseniz Mimarlar Odasına üye olmak için aşağıda belirtilen belgelerle en yakın Mimarlar Odası şubesine başvurmanız yeterli:

- 5 adet vesikalık fotoğraf;
- nüfus cüzdanı aslı ve 2 adet fotokopisi;
- diploma veya çıkış aslı ile 2 adet noter tasdikli veya mezun olduğunuz okuldan “aslı gibidir” onaylı 2 adet ıslak imzalı ve mühürlü belge;
- mezuniyet tarihi itibarıyla yıllık ödenti (300 TL);
- 60 TL kayıt ücreti.

19. Neden mezun olduğumuz yıldan itibaren aidat ödememiz gerekiyor?

TMMOB, Anayasamızın verdiği yetki ile kamu adına meslekleri düzenliyor ve denetliyor. Bu nedenle mesleği icra edenlere oda üyeliğini zorunlu tutuyor ve başvuru durumunda aidat borcunu mezuniyet tarihinden itibaren hesaplıyor. Biz Mimarlar Odasına üye olduğumuz için bu odanın üyelik kabul kurallarına bağlıyız. Eğer mezuniyet tarihinden itibaren mesleği icra etmediğiniz dönemler varsa söz konusu yıllara ait aidattan muaf tutuluyorsunuz. Bu nedenle üyelik başvurunuzda sizden SGK dökümünüz istenebilir. Bu nedenle öncelikle yeni mezun meslektaşlarımıza üye olmalarını öneriyoruz. Öte yandan üye olmak isteyen eski mezunlara da aidat ödemelerinde taksitlendirme olanağı sağlanıyor.

20. Mimarlar Odasına üye olurken geçmiş yıllara ait üyelik ödentisi nasıl hesaplanıyor?

Geçmiş yıllara ait üyelik ödentisi, borcun ödendiği tarihteki üyelik ödentisi miktarı üzerinden alınıyor. Ancak geriye dönük 5 yıldan fazla aidat borcu olan üyelerin, 5 yıldan önceki borçları, ilgili yılın aidat miktarı üzerinden alınıyor. Önceki yıllara ait aidat miktarları için:

<http://www.mimarist.org/oda-kayit-kosullari/>

21. Üye olduktan sonra çalışmadığım dönemler için aidat ödemek zorunda mıyım?

Aşağıdaki durumlarda geçmiş dönem ödentilerinin tahsil edilmesi koşuluyla üyenin talebi ve Oda Yönetim Kurulu kararı ile üyelik ödentisi alınmaz:

- a) Emekli veya maluliyet aylığı alıp, mesleki faaliyette bulunmayanlardan,
- b) Mesleki faaliyet dışındaki nedenlerle bir yıldan uzun süreli yurtdışında kalanlardan,
- c) Mesleki faaliyette bulunmamak kaydıyla yüksek lisans yapanlardan, öğrenimleri boyunca.

22. Endüstriyel tasarımcılar için aidat ödemesi ile ilgili düzenleme yapılabilir mi?

Mimarlar Odası ana yönetmeliğine göre 18, 19, 20 ve 21. Soruların yanıtlarında bahsedilen kurallar tüm üyeler için geçerli. Farklı bir meslek grubu olsak da bu yönetmelikteki kurallar bizim için de geçerli. Bağımsız oda olduğumuzda kendi yönetmeliğimizi hazırlayıp odamızın üyelik koşullarını kendimiz belirleyebiliriz.

23. Mimarlar Odası'na şimdi üye olmayıp, ilerde kurulduktan sonra Endüstriyel Tasarımcılar Odası'na üye olsam geçmişe dönük aidat borcumdan kurtulabilir miyim?

Yeni bir Oda kurulduğunda üyelik ödentileri kuruluş tarihinden itibaren hesaplanıyor. Ancak, beklemenin götürüleri de olabilir. Üye olmanın bilirkişilik eğitimi gibi bazı eğitimleri indirimli alabilmek vb. faydalarını kaçırabilirsiniz. Bu durumda ne kadar erken üye olursanız o kadar avantajlı olacaksınız. Ancak bahsedilen getirilerden daha da önemlisi, **şimdi üye olursanız, mesleğimizin tanımının, icra standartlarının, etik ilkelerinin, ücretlendirme ilkelerinin ve daha birçok konunun düzenlendiği bir dönemde bu çalışmalara etkin bir şekilde katılma, meslektaşlarla birlikte çalışma fırsatına sahip olacaksınız.**

24. Endüstriyel tasarım öğrencileri de Mimarlar Odasına öğrenci üye olabiliyor mu? Öğrenci üye olmanın avantajları nedir?

Endüstriyel tasarımcılar, TMMOB'nin 1983 yılında aldığı bir kararla kendilerine en yakın oda olan Mimarlar Odasına üye oluyorlar. TMMOB'nin Öğrenci Kolu Yönetmeliğinin 3. Maddesinde "Odalar/Şubeler, TMMOB tarafından kendisine üye olması karar altına alınan meslek disiplinlerinin eğitiminin verildiği üniversitelerde, Oda/Şube Yönetim Kurulu kararı ile Üniversite Öğrenci Temsilciliklerini kurabilirler. Üniversite Öğrenci Temsilcilikleri Odaların öğrenci üyeleri arasından oluşturulur." deniyor. Dolayısıyla Endüstri Ürünleri Tasarımı/Endüstriyel Tasarım Bölümlerinin mezunları gibi öğrencileri de Mimarlar Odasına üye olabiliyor. Nitekim 2015 yılından beri Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'daki okullarda endüstriyel tasarım bölümlerinde de öğrenci temsilcisi seçimi yapıyor ve öğrenci üye kaydediyor. Mimarlar Odası, öğrenci üyelerini ilgili tüm etkinlikleri hakkında bilgilendiriyor, belirli etkinliklere davet ediyor, etkinlik düzenlemeleri için destek veriyor.

25. Öğrenci üyeler de oda kurmak için ulaşmayı hedeflediğimiz toplam üye sayısı içine dahil olacak mı?

Hayır, öğrenci üyeler bu sayıya dahil değiller. Öte yandan, endüstriyel tasarımcıların Mimarlar Odası içinde mevcudiyetlerini güçlendirmeleri ve öğrencilikten meslektaşlığa geçişte sürekliliğin sağlanabilmesi için öğrenci üyelik, odalaşma sürecinde çok önem taşıyor.

26. Mezun olunca öğrenci üyeliğim otomatik olarak mezun üyeliğe dönüşüyor mu?

Hayır, mezun olduğunuzda aslında öğrenci üyeliğiniz sona erer. Öte yandan mezuniyetiniz hakkında Mimarlar Odasını sizin bilgilendirmeniz ve mezun üyelik için gereken tüm belgeleri ve ödemeleri yaparak başvuru yapmanız gerekiyor.